

Sygn. akt: I C 441/20 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2020 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Anna Wołujewicz
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Joanna Mucha

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2020 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy z powództwa Centrum (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko M. S.

o zapłatę

1. oddała powództwo,

2. zasądza od powoda Centrum (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz pozwanego M. S. kwotę 1.817zł (tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty.

Pobrano opłatę kancelaryjną

w kwocie zł – w znakach

opłaty sądowej naklejonych

na wniosku.

Sygn. akt I C 441/20

UZASADNIENIE

Powód Centrum (...) sp. z o.o. wniósł, w elektronicznym postępowaniu upominawczym, przeciwko pozwanemu M. S. pozew o zapłatę kwoty 7013,11 zł. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz zwrot kosztów procesu.

W pozwie wskazano ze pozwany wystąpił do powoda z wnioskiem o udzielenie pożyczki. W związku z zaakceptowaniem wniosku oraz pozytywnym wynikiem procesu weryfikacji w dniu 25 czerwca 2019 r. pozwany zawarł z powodem umowę pożyczki nr (...). Powód wyjaśnił, że pozwany zobowiązany był do spłaty udzielonej pożyczki w jednej racie wraz z należnymi opłatami i prowizją oraz odsetkami umownymi zgodnie z warunkami umowy pożyczki oraz regulaminem tabeli opłat. Umowa pożyczki powinna być spłacona do dnia 26 lipca 2019 r. Wobec upływu terminu zapłaty, a tym samym wymagalnością całego roszczenia powód skierował do pozwanego wezwanie do zapłaty, wskazując, że brak zapłaty może spowodować skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego. Wezwanie

pozostało bez odpowiedzi, a pozwany nie dokonał spłaty. Powód wyjaśnił, że z tytułu zawartej umowy do zapłaty pozostaje kwota dochodzona pozwem, na którą składa się: kwota niespłaconego kapitału 6822,15 zł. oraz kwota niespłaconych odsetek umownych 190,96 zł.

W oparciu o złożone powództwo w dniu 10 kwietnia 2020 roku referendarz w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachów w Lublinie wydał, w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 216846/20, nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględnił powództwo w całości.

W ustawowym terminie pozwany M. S. złożył sprzeciw, zaskarżając ww. orzeczenie w całości i wnosząc o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów procesu. Pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika zawodowego, oświadczył iż kwestionuje roszczenie co do samej zasady jak i wysokości oraz zaprzeczył wszelkim twierdzeniom podanym w pozwie z wyjątkiem wyraźnie przyznanych. Z ostrożności podniósł również zarzut stosowania przez powoda klauzul abuzywnych.

W piśmie procesowym z dnia 17 sierpnia 2020 r. powód wyjaśnił, że przedmiotowa umowa pożyczki nr (...) została zawarta elektronicznie w dniu 25 czerwca 2019 r. Zakładała ona rozłożenie zadłużenia na 2 raty, a termin wymagalności ostatniej raty to 25 lipca 2019 r. Dodatkowo wskazano, że ww. umowa zawarta została w celu spłaty wcześniej zawartej umowy pożyczki, którą pozwany zaciągnął w celu spłaty poprzedniej umowy nr (...) zawartej między pozwanym a (...) sp. z o.o. w W. w dniu 18 maja 2019 r.

W piśmie z dnia 14 października 2020 r. pozwany uzupełniając stanowisko zawarte w sprzeciwie, wnosił o zobowiązanie powoda do precyzyjnego wskazania w jaki sposób zostały zawarte umowy pożyczki nr (...) oraz (...), a przede wszystkim do precyzyjnego wskazania w jaki sposób pozwany złożył oświadczenie woli zawarcia konkretnych umów, przedstawienia wniosku o udzielenie pożyczki lub innego dokumentu, z którego wynika jego wola zawarcia umowy pożyczki mającej być podstawą dochodzonego przez powoda roszczenia, sprecyzowania wysokości dochodzonego pozwem roszczenia poprzez wskazanie w jaki sposób została wyliczona należność główna oraz odsetki. W uzasadnieniu stanowiska pozwany zaprzeczył istnieniu po jego stronie legitymacji biernej do występowania w niniejszym procesie jako strona, albowiem nie zawarł w dniu 6 lutego 2019 r. umowy pożyczki nr (...) z podmiotem (...) sp. z o.o., ani umowy pożyczki nr (...) z C. (...) sp. z o.o. Podkreślał, że powód nie dołączył do pozwu umowy nr (...), z której miałyby wynikać roszczenia. Przedstawioną przez powoda kopię umowy należy traktować jako projekt umowy, gdyż nie zawiera ona podpisów stron. Brak podpisu pozwanego na przedstawionym dokumencie przesądza o tym, że nie stanowi on dowodu złożenia przez pozwanego oświadczenia woli o treści przewidzianej dla umowy pożyczki. Zdaniem pozwanego powód nie spełnił wymogu zawarcia umowy o kredyt konsumencki. Powód nie wykazał aby przy zawieraniu umowy za pomocą środków elektronicznych on lub pozwany posługiwali się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, wobec czego nie można uznać, że zachowana została forma pisemna zawarcia czynności prawnej. Według pozwanego powód nie sprecyzował w jaki dokładnie sposób miały zostać zawarte umowy pożyczek, nie przedstawiono żadnych dowodów, z których mogłaby wynikać wola zawarcia takich umów przez poznanego.

Nie zostało wyjaśnione w jaki sposób strony miały rzekomo ustalić warunki umowy, w tym m.in. wysokość pożyczki i termin spłaty. Pozwany zakwestionował niepodpisany przez kogokolwiek wydruk wniosków o refinansowanie pożyczki. Zdaniem strony powód nie przedstawił żadnego jednoznacznego, wiarygodnego dowodu potwierdzającego, że pozwany rzeczywiście złożył oświadczenie woli o zawarciu umowy o treści takiej jak w wydruku umowy pożyczki. Według niego nie wiadomo również jaką rolę w niniejszym procesie ma pełnić wydruk o nazwie „dane przelewu weryfikacyjnego”, kwestionując go w całości wskazując, że nigdy nie dokonał przelewu, którego wydruk ten ma być odzwierciedleniem. Pozwany zaprzeczył aby otrzymał od rzekomego wierzyciela jakiegokolwiek środków. Zdaniem pozwanego wydruk o nazwie „dane przelewu weryfikacyjnego” jest to jedynie dowód stworzony na potrzeby niniejszego postępowania. Również tytuł transakcji, a także rzekoma data jego dokonania nie wskazują na jakikolwiek związek z umową pożyczki mającą być podstawą dochodzonego pozwem roszczenia. Rzekome potwierdzenie wypłaty środków miało być dokonane 14 grudnia 2018 r., zaś pozwany miał zgodnie z twierdzeniami powoda miał zawrzeć z nim umowę 25 czerwca 2019 r., a tym samym powód miał więc udostępnić środki pozwanemu 6 m-cy przed zawarciem umów ich dotyczącej. Zdaniem pozwanego skoro powód wskazuje na istnienie pożyczki refinansującej, to powinien

wykazać przeniesienie środków pieniężnych na rzecz rzekomego wierzyciela pierwotnego. Z daleko idącej ostrożności procesowej pozwany podniósł, że dochodzona pozwem kwota jest niesprawiedliwa, dlatego należy uznać, że powód nie udowodnił powództwa co do wysokości. Nie wiadomo również dlaczego kwota należności głównej nie pokrywa się z kapitałem pożyczki wskazanym w jej wydruku.

Na ww. wniosek pozwanego Sąd wezwał powoda do przedłożenia dokumentów. Na zobowiązanie Sądu powód przedłożył jedynie dowód o nazwie „dane przelewu weryfikacyjnego”, który to już dowód złożony został wcześniej przez powoda wraz z pismem z dnia 17 sierpnia 2020 r. Pismo powoda z dnia 12 listopada 2020 r. zostało zwrócone zarządzeniem z dnia 23 listopada 2020 r. na mocy art. 132 k.p.c.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) sp. z o.o. z siedzibą w W. oraz Centrum Rozwiązań Kredytowych spółka z .o.o. z siedzibą w W., wykorzystując środki komunikacji elektronicznej na odległość, świadczą usługi polegające na udzielaniu pożyczek na odległość. Oba podmioty przy udzielaniu pożyczek wykorzystywali usługi pośrednika C. L. z siedzibą w Zjednoczonych Emiratach Arabskich spółka z o.o.

dowód: wydruk ramowych umów pożyczki k. 31-62, 67-81

Pozwany M. S. zawarł umowę ramową pożyczki w dniu 6 lutego 2019 r. z ww. (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.. Pozwany zawarł również umowę ramową pożyczki w dniu 6 lutego 2019 r. z ww. Centrum Rozwiązań Kredytowych spółka z .o.o. z siedzibą w W.

Na podstawie ww. umów, zgodnie z § 2 obie umowy mogły stanowić podstawę do zawierania umów pożyczek. Pożyczkę uważa się za udzieloną w momencie zaksięgowania przelewu na indywidualnym koncie bankowym pożyczkobiorcy lub na rachunkach – wskazanych przez pożyczkobiorcę – podmiotów uprawnionych względem pożyczkobiorcy (pożyczka refinansująca).

dowód: wydruk ramowych umów pożyczki k. 31-62, 67-81

Sąd zważył co następuje:

Zdaniem Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Ocena zgodności z prawdą twierdzeń powoda następuje na podstawie materiału procesowego znajdującego się w aktach sprawy. Nie budzi wątpliwości, że obowiązkiem strony powodowej jest dołączenie do pozwu dowodów, które umożliwią Sądowi weryfikację twierdzeń pozwu, zwłaszcza że gdy strona pozwana zakwestionowała roszczenie. Z treści art. 3 k.p.c. wynika obowiązek stron i ich pełnomocników do przedstawiania dowodów istotnych w sprawie.

Zdaniem Sądu brak było podstaw do ustalenia stanu faktycznego jedynie w oparciu o twierdzenia, które zostały zawarte w uzasadnieniu pozwu, zwłaszcza że strona pozwana te okoliczności podważyła. Powód, przedstawiając stan faktyczny sprawy w pozwie, powołał się na umowę pożyczki wskazując wyłącznie datę zawarcia umowy i jej numer. Wyjaśniono również, że na dochodzoną pozwem kwotę składa się kwota wysokości 6822,15 zł z tytułu niespłaconego kapitału oraz 190,96 zł tytułem niespłaconych odsetek umownych. W pozwie powód powołał się na umowę z dnia 25 czerwca 2019 r., natomiast w piśmie z dnia 17 sierpnia 2020 wyjaśnił, że ww. umowa została zawarta w celu spłaty wcześniej zawartej umowy pożyczki zawartej pomiędzy pozwanym a (...) sp. z o.o. w W. w dniu 18 maja 2019 r. W celu wykazania roszczenia powód przedłożył dowody w postaci wydruków komputerowych:

- dane przelewu weryfikacyjnego z dnia 16 czerwca 2018 r. na kwotę 1 zł. (k. 30)

- umowę ramową pożyczki z dnia 6 lutego 2019 r. zawartą pomiędzy pozwanym a (...) sp. z o.o. w W. wraz z regulaminem (k. 31-62),

- potwierdzenie zawarcia umowy pożyczki z dnia 18 maja 2019 r. (k. 63-64),
- wniosek o refinansowanie pożyczki z informacją, że całkowita kwota kredytu to kwota 8777,75 zł., brak jednak informacji jakiej konkretnie pożyczki dotyczy i w jakim dniu wniosek został złożony (k. 65),
- ramową umowę pożyczki z dnia 6 lutego 2019 r. zawartą pomiędzy pozwanym a powodem (k. 67-81) wraz z regulaminem 9k. 85-101),
- dane przelewu pożyczki na rachunek klienta z dnia 14 grudnia 2018 r. na kwotę 300 zł. (k. 82),
- potwierdzenie zawarcia umowy pożyczki z dnia 25 czerwca 2019 r. między pozwanym a powodem z terminem spłaty I raty na dzień 25 czerwca 2019 r. tj dnia zawarcia umowy pożyczki i dniem spłaty II raty na dzień 25 lipca 2019r. (k. 83-84),
- formularz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego, z którego wynika, że całkowita kwota kredytu 6834,97 zł stanowi pożyczkę na dowolny cel konsumpcyjny (k. 102-108)
- wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania przesyłki k. 109-112)

Określony w sposób wybiórczy i lakoniczny stan faktyczny wywołał wątpliwości co do stanu faktycznego sprawy i wymuszał przeprowadzenie postępowania dowodowego, zwłaszcza, że strona pozwana zakwestionowała zasadność roszczenia jak i podniosła zarzut, że nie zawierała żadnej umowy, nie otrzymała ona jak i inny podmiot środków finansowych. Strona pozwana zakwestionowała również wartość dowodową dowodów przedłożonych przez powoda.

Podkreślenia wymaga fakt, iż to strona powodowa powinna udowodnić, że określona wierzytelność jej przysługuje, tym bardziej, że jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności, powinien wykazać podstawę (źródło) zobowiązania pozwanego, jak i jego wysokość. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi określone dla siebie skutki prawne, tym bardziej, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów. Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Zgodnie bowiem z przyjętą linią orzecznictwa obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29). Nie budzi wątpliwości, że samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (por. SN wyrok z dnia 22 listopada 2001 roku, sygn. I PKN 660/00).

Zgodnie z treścią art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Zgodzić się jednak należy z pozwanym, że to na powodzie ciążył obowiązek wykazania okoliczności, na które się powoływał. W procesie związanym z wykonaniem umowy pożyczki powód jest zobowiązany udowodnić, że pozwany zawarł umowę, że pożyczkodawca przeniósł na własność biorącego pożyczkę określoną w umowie ilość pieniędzy. Pożyczkobiorca ma obowiązek wykazać wykonanie swego świadczenia w postaci zwrotu pieniędzy jak i kosztów jakimi był obciążony. Nie budzi bowiem wątpliwości, że zgodnie z ogólnymi regułami postępowania dowodowego, obowiązek przedstawienia dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy spoczywa na stronach, a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne – art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe rozważania dotyczące zawarcia przez stronę umowy, zdaniem Sądu powód wykazał istnienie dwóch ramowych umów pożyczki z dnia 6 lutego 2019 r. z ww. (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. oraz C. (...) spółka z .o.o. z siedzibą w W.. Powód w celu wykazania zawarcia umowy przedłożył wydruki komputerowe umów.

Co do wartości dowodów przedstawionych przez powoda to one nie budziły wątpliwości Sądu. Podkreślić należy, że wydruki komputerowe mogą stanowić dowód w postępowaniu cywilnym. Powszechnie przyjmuje się, że wydruki komputerowe stanowią, bowiem "inny środek dowodowy", o którym mowa w art. 308 k.p.c. i art. 309 k.p.c., gdyż wymieniony tam katalog ma charakter otwarty. Jakkolwiek nie można przyjąć, że oświadczenie zawarte w wydruku komputerowym jest zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy, to należy przyjąć, że przedmiotowy środek dowodowy świadczy o istnieniu zapisu komputerowego określonej treści w chwili dokonywania wydruku (por. wyrok SA w Krakowie z dnia 8 lutego 2013r., I ACa 1399/12, LEX nr 1362755, postanowienie SA we Wrocławiu z dnia 12 października 2012r., I ACz 1810/12, LEX nr 1223511). Podkreślić należy, że walor dowodowy przyznaje się wydrukowi z poczty elektronicznej (wiadomość e-mail zawarta w wydruku komputerowym, nie jest dokumentem w rozumieniu art. 244 k.p.c. i art. 245 k.p.c., natomiast może być uznana za "inny środek dowodowy" w rozumieniu art. 309 k.p.c.). Biorąc pod uwagę materiał dowodowy zebrany w sprawie jak i oświadczenia stron, Sąd przyjął, że pozwanego łączyły ww. umowy ramowe pożyczki, na które m.in. powoływał się powód (dowód: umowy k. 31-62, 67-81). Wskazać należy, że Sąd przyjął że pozwany zawarł ww. umowy, albowiem żadne okoliczności nie wskazują, że ktoś posłużył się danymi osobowymi pozwanego i zawarł umowy bez jego zgody i wiedzy. W ocenie Sądu przy wystąpieniu takich okolicznościach niewątpliwie pozwany zawiadomiłby organy ścigania o nielegalnym wykorzystaniu jego danych. Na takie okoliczności strona się nie powołała, w związku z czym zdaniem Sądu to pozwany drogą elektroniczną zawarł umowę.

Przedłożona przez powoda umowa określona jako umowa pożyczki pod względem prawnym stanowi niewątpliwie kredyt konsumencki zawierany na odległość w rozumieniu art. 5 pkt 13 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 roku, poz. 1528 ze zm.). Zgodnie z art. 3 tej ustawy przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 złotych albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki (art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy). Natomiast przez kredyt konsumencki zawierany na odległość rozumie się umowę o kredyt konsumencki zawieraną z konsumentem bez jednoczesnej obecności obu stron, przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość (art. 5 pkt 13 ustawy).

Powód w celu wykazania zasadności i wysokości dochodzonego roszczenia nie przedłożył jednak żadnego dowodu potwierdzającego wykonanie umowy przez (...) sp. z o.o. jak i powoda. Nie przedłożył przede wszystkim potwierdzenia przełania środków. W związku z powyższym pozbawił Sąd możliwości weryfikacji wierzytelności dochodzonej wobec pozwanego, w szczególności w zakresie jej wykonania tj. ustalenia wysokości przełanej kwoty. Przyjmując nawet stanowisko powoda, że pozwany zawarł umowy pożyczki z dnia 18 maja 2019 r. jak i z dnia 25 czerwca 2019 r. (k. 63, k. 83) to brak jest jakiegokolwiek potwierdzenia, że umowy zostały wykonane. Nie budzi wątpliwości, że istotą zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki jest przeniesienie przez pożyczkodawcę jej przedmiotu na własność pożyczkobiorcy. W związku z powyższym obowiązek zwrotu powstaje tylko wówczas gdy przedmiot pożyczki zostanie wydany pożyczkobiorcy. Podkreślić również należy, że zgodnie z § 2 umów ramowych, na które powołał się powód, pożyczkę uważa się za udzieloną w momencie zaksięgowania przelewu na indywidualnym koncie bankowym pożyczkobiorcy lub na rachunkach – wskazanych przez pożyczkobiorcę – podmiotów uprawnionych względem pożyczkobiorcy (pożyczka refinansująca). Potwierdzenia wykonania takich czynności strona powodowa nie przedłożyła.

W ocenie Sądu brak jest także szczegółowych informacji jakiej umowy dotyczył konkretnie wniosek o refinansowanie, który został przedłożony przez powoda (por. wniosek k. 65).

W związku z powyższym należy stwierdzić, że powód nie wykazał aby jakakolwiek przedmiot umowy został wydany tj. że jakakolwiek kwotę wypłacono pozwanemu bądź na jego wniosek jakakolwiek kwotę przełano na rachunek bankowy innego podmiotu. Powód przede wszystkim nie wykazał aby pożyczkodawca przeniósł na własność pozwanego lub

na jego wniosek innemu podmiotowi, przedmiot pożyczki, a tym samym brak jest podstaw do uznania, że po stronie pozwanego powstał obowiązek do zwrotu przedmiotu świadczenia.

Nadmienić należy, że wprawdzie przedłożono wydruk danych dotyczących przelewu weryfikacyjnego z dnia 16 czerwca 2018 r., dotyczącego kwoty 1 zł. (k. 30 oraz wydruk danych przelewu pożyczki na rachunek klienta z dnia 14 grudnia 2018 r. (wydruk k. 82) jednakże trudno ustalić czego te wydruki dotyczyły.

W ocenie Sądu strona powodowa nie wykazała, że jakkolwiek kwotę wypłacono pozwanemu, ani że – zgodnie z zapisem § 2 umowy ramowej pożyczki, przelano ją na indywidualne jego konto bądź na rachunek, należący do innego podmiotu. Powód nie wykazał w jakikolwiek sposób, aby pozwany złożył wniosek o udzielenie pożyczki refinansującej. Brak dowodu, że wydruki dołączone do pozwu związane z są z pożyczką o której mowa w pozwie. W przedmiotowej sprawie strona powodowa na poparcie swojego żądania nie przedłożyła żadnych dowodów, wykazujących zasadność dochodzonych przedmiotowych wierzytelności. Sąd nie był w stanie ustalić czy doszło do powstania przedmiotowej wierzytelności i w jakiej wysokości. Biorąc pod uwagę, że powód nie udowodnił, przytoczonych w pozwie okoliczności, brak było podstaw do uwzględnienia żądania i zasadnym było oddalić powództwo.

W związku z powyższym Sąd w pkt 1 wyroku oddalił powództwo w całości, a w pkt 2 wyroku na mocy art. 98 k.p.c. orzekł o kosztach procesu.